

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44540
Nom: Gestió sostenible d'institucions educatives
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Administració, gestió i organització educativa	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ AGUT MARIA DEL PILAR

RESUM

Gestió sostenible d'institucions educatives es dirigeix a la formació dels i les estudiants, i a l'aprofundiment i investigació en temes relacionats amb la sostenibilitat en les institucions educatives, facilitant el desenvolupament de competències pertinents per a implantar processos de sostenibilitat en les institucions educatives. Es tracta de reconstruir el model de qualitat de vida perquè pivote sobre la cura de les persones i el planeta que habitem. Es pretén amb això la formació de professionals amb un profund compromís amb la sostenibilitat i la florida de les capacitats humanes. El canvi de paradigma que es proposa implica incorporar l'ètica de la sostenibilitat, que es nodrix del marc ètic i sistèmic de la Carta de la Terra i les noves consideracions centrades en l'ètica de la cura. Per a això s'oferixen models i ferramentes pedagògiques per a facilitar l'adquisició de les competències que un desenvolupament humà ambiental i socialment sostenible requereix.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les drogodependències.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants coneguen les ferramentes i instruments necessaris per a dissenyar estratègies formatives encaminades a la direcció col·legial d'organitzacions públiques

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'establir models i pautes per a la resolució de problemes, gestió, mediació i presa de decisions en un marc participatiu de la comunitat educativa

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Que els estudiants siguen capaços d'utilitzar estratègies i instruments propis de la pràctica professional directiva eficient i satisfactòria, sempre en el marc d'institucions educatives democràtiques

Que els estudiants siguen capaços de desenrotllar la capacitat de lideratge per a poder prendre la iniciativa i estimular l'esperit emprenedor de persones i equips

Que els estudiants siguen capaços de dissenyar i aplicar estratègies d'acció orientades a construir vincles sòlids i sostenibles amb la comunitat escolar, i involucrar-se eficaçment en els processos educatius

Ser capaços d'establir implementar relacions interpersonals positives i efectives, en comunicació oberta amb la comunitat educativa.

Ser capaços d'implementar programes de formació en gestió de la qualitat de les organitzacions educatives.

Ser capaços de transmetre la importància de l'exercici d'un lideratge transformador i democràtic en les organitzacions i institucions educatives, promovent un projecte educatiu compartit.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La sostenibilitat en les institucions educatives: fonamentació, criteris, indicadors i marcs competencials.

- . La crisi *socioambiental: orígens i característiques
- . Principals problemes *socioambientals: causes i conseqüències
- . El context del Centre Educatiu: les Agendes 21 locals
- . De l'Educació Ambiental a l'Educació per al Desenvolupament Sostenible (*EDS) i la ciutadania mundial
- . Les propostes de l'ONU / UNESCO: l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- . Enfocaments en Educació per al Desenvolupament Sostenible
- . La triple dimensió de l'ètica per a la sostenibilitat. La Carta de la Terra

2. La sostenibilitat en la gestió dels recursos de les institucions educatives.

- . Desenvolupament sostenible i globalització: l'àmbit de l'humà
- . El desenvolupament humà sostenible: problemàtica conceptual i elements bàsics
- . Les conflictives dimensions de la sostenibilitat i la cerca d'equilibris raonables
- . Indicadors i mesures de sostenibilitat i desenvolupament sostenible
- . Propostes d'indicadors en contextos educatius
- . Models de gestió educativa

3. La sostenibilitat en els currículums educatius: competències i models.

- . El repte educatiu de la sostenibilitat
- . Funció del professional de l'educació cap a la sostenibilitat: propostes educatives
- . Models pedagògics en Educació per al Desenvolupament Sostenible.
- . Indicacions i normativa (Internacional, Europea, Nacional, Autònoma)
- . Competències per a la sostenibilitat: model de la UNESCO i la proposta europea, les GreenComp
- . Metodologies didàctiques en Educació per al Desenvolupament Sostenible

4. La sostenibilitat en la vida institucional.

- . Integració de la sostenibilitat en les institucions educatives
- . Nivells de gestió i organització curricular en els centres educatius: aula, nivell, departament, centre i context.
- . Cap a l'Agenda 21 Educativa
- . El paper de la família en l'Educació per a la Sostenibilitat.
- . La participació ciutadana en el desenvolupament sostenible de la societat
- . El voluntariat *socioambiental
- . Institucions i Equipaments d'educació *socioambiental

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Tutories	4,00
Treball en grup	5,00
Teoria	7,00
Pràctiques a l'aula	5,00
Total hores	21,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	44,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	54,00

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó Magistral participativa. Resolució de problemes. Estudi de casos. Gestió projectes. Atenció individualitzada i/o grupal. Prova final de caràcter teoricopràctic. Aprenentatge col·laboratiu.

S'utilitzarà per a les comunicacions amb els i les estudiants, el correu de la Universitat i l'aula virtual

AVALUACIÓ

Examen, que consistirà en la realització d'una prova oral i/o escrita: 30.0- 30.0
Portafolis, en el qual s'inclouran els diferents treballs realitzats per l'estudiant: 45.0- 45.0
Exposicions en classe de treballs realitzats: 15.0- 15.0
Participació: 10.0- 10.0

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Aznar-Minguet, P. y Ull, M. A. (2012). La responsabilidad por un mundo sostenible: propuestas educativas a padres y profesores. Desclee des Brower. Comisión Europea (2022). GreenComp, El marco europeo de competencias sobre sostenibilidad. Oficina de Publicaciones de la Unión Europea. <https://data.europa.eu/doi/10.2760/094757> Goleman, D. (2009). Inteligencia ecológica. Kairós. López, C. (2022). Los ODS. Avanzando hacia una educación sostenible. Ediciones Universidad de Salamanca. Martínez-Agut, M. P., Aznar-Minguet, P., Ull, M. A. y Piñero, A. (2007). Promoción de la sostenibilidad en los currícula de la enseñanza superior desde el punto de vista del profesorado: un modelo de formación por competencias. *Educatio Siglo XXI*, 25, 187-208.
- Morin, E. (1994). Introducción al pensamiento complejo. Gedisa. Morin, E. (2003). Educar en la era planetaria. Gedisa. Morin, E. (2020). Cambiemos de vía. Lecciones de la pandemia. Paidós. Morin, E. (2022). Lecciones de un siglo de vida. Paidós. Murga, M. A. (2013). Desarrollo sostenible. Problemáticas, agentes y estrategias. UNED y Mc Graw Hill. Naciones Unidas. (1948). Asamblea General, Declaración Universal de Derechos Humanos, 217 A (III). <https://www.un.org/es/about-us/universal-declaration-of-human-rights> Naciones Unidas. (1987). Informe Brundtland. Comisión Mundial sobre Medio Ambiente y Desarrollo. <http://www.un-documents.net/wced-ocf.htm> Naciones Unidas. (1989). Asamblea General, Convención sobre los Derechos del Niño, United Nations, Treaty Series, vol. 1577. <https://www.un.org/es/events/childrenday/pdf/derechos.pdf> Naciones Unidas. (2022). Progresos realizados para lograr los Objetivos de Desarrollo Sostenible. Informe del Secretario General. Consejo Económico y Social. <https://acortar.link/4xVe69>
- Novo, M. (2003). Bases éticas, conceptuales y metodológicas. Universitas. Novo, M. (2009). El desarrollo sostenible. Su dimensión ambiental y educativa. Editorial Humanitas. Pedroza, R. y Reyes, A.M. (2023). Ecologías del Aprendizaje en la Educación para el Desarrollo Sostenible. Modelo abeja digital. Octaedro. UNESCO (2015). Replantear la Educación. Hacia un bien común mundial. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232697> UNESCO. (2016). Formando el futuro que queremos. El Decenio de las Naciones Unidas de Educación para el Desarrollo Sostenible (2005-2014) Informe final. UNESCO. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000230302_spa UNESCO (2017). Educación para los Objetivos de Desarrollo Sostenible. Objetivos de aprendizaje. UNESCO. UNESCO (2017). Orientaciones sobre la ciencia de la sostenibilidad en la investigación y la educación. 2017/SC/SHS/1. https://en.unesco.org/sites/default/files/sus_guidelines_spanish_f_0.pdf UNESCO (2017). La educación transforma vidas. UNESCO. <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002472/247234s.pdf> UNESCO (2017). Educación para el Desarrollo Sostenible y los Objetivos del Desarrollo Sostenible. Aprender a vivir juntos de manera sostenible. <http://www.ehu.es/cdsea/web/wp-content/uploads/2017/03/Bernard-Combes.pdf>
- UNESCO. (2020). Indicadores cultura 2030. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373570> UNESCO. (2020). Educación para el Desarrollo Sostenible. Hoja de ruta.

UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374896> UNESCO. (2021). Declaración sobre la Educación para el Desarrollo Sostenible. UNESCO. <https://en.unesco.org/sites/default/files/esdfor2030-berlin-declaration-es.pdf> UNESCO (2022). Reimaginar nuestro futuro juntos: Un nuevo contrato social para la educación. Informe de la Comisión Internacional sobre los Futuros de la Educación. UNESCO y Fundación Santa María. Unión Europea (2018). Recomendación del Consejo de 22 de mayo de 2018 relativa a las competencias clave para el aprendizaje permanente (Texto pertinente a efectos del EEE) Diario Oficial de la Unión Europea C 189/01, de 4/6/2018. Unión Europea (2020). Recomendación del Consejo de 24 de noviembre de 2020 sobre la educación y formación profesionales (EFP) para la competitividad sostenible, la equidad social y la resiliencia. Diario Oficial de la Unión Europea C 417/01, de 2/12/2020. Vargas, M. y Aragón, L. (2021). Los Objetivos de Desarrollo Sostenible: Hoja de Ruta en la Educación del Siglo XXI. Octaedro.